

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina
za period 01.01-31.12.2016. godine**

Broj: RV066-17

Banja Luka, 17.11.2017. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod.....	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke.....	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	9
	6. Finansijski izvještaji.....	10
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	10
	6.1.1. Prihodi i primici	10
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	11
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	14
	6.2.1. Imovina.....	14
	6.2.2. Obaveze.....	15
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	16
	6.3. Vanbilansna evidencija.....	16
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	16
	6.5. Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje	16

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina koji obuhvataju: Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka; Pregled imovine, obaveza i izvora; Izvještaj o broju i strukturi zaposlenih sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2016. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova finansijske izvještaje Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa MRS JS.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2016. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Obrazloženju uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu

sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 27.11.2017. godine

V.d. glavnog revizora

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina za 2016. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina za 2016. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Javna ustanova Centar za socijalni rad Bijeljina u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, nije sistematizovala dovoljan broj stručnih radnika (po strukturi i broju) prema broju stanovnika u skladu sa članom 14. Pravilnika o uslovima za osnivanje ustanova socijalne zaštite.

Kao što je navedeno pod tačkom 5. izvještaja:

Budžet Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina nije u potpunosti pripremljen, donesen i izvršavan u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske zbog toga što u Nacrtu budžeta Centra i budžetskom zahtjevu nisu predloženi izdaci za izmirivanje obaveza iz ranijih perioda a dio budžetskih rashoda nije planiran prema ekonomskoj klasifikaciji iz Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Javna ustanova Centar za socijalni rad Bijeljina je 01.08.2016. godine, umjesto početkom godine, izvršila usklađivanje visine naknade za smještaj u vlastitu porodicu, što nije u skladu sa članom 11 Odluke o proširenim pravima i uslugama u oblasti socijalne zaštite.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, u članu 97, definisano je da se na prava i obaveze koje nastaju po osnovu radnog odnosa primjenjuje: „zakon koji reguliše oblast radnih odnosa, zakon koji reguliše obračun plata i drugih primanja zaposlenih u javnim službama i kolektivni ugovori“, dok je članom 1. Zakona o platama zaposlenih u javnim službama definisano da se ovaj zakon primjenjuje na zaposlene u „javnim ustanovama socijalne zaštite čiji je osnivač Republika Srpska“. S obzirom na to da je, u skladu sa odredbama člana 100. Zakona o socijalnoj zaštiti, jedinica lokalne samouprave osnivač centra za socijalni rad, ostalo je nedefinisano kojim propisom je regulisan obračun plata i drugih primanja zaposlenih u centrima za socijalni rad.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne ustanove Centar za socijalni rad Bijeljina.

Banja Luka, 27.11.2017. godine

V.d. glavnog revizora

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Direktoru preporučujemo da obezbijedi da se:

- 1) potraživanja na dan bilansiranja procijene sa stanovišta njihove naplativosti u skladu sa članom 64. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj;
- 2) informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama objelodane u skladu sa MRS-JS 19 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina;
- 3) u obrazloženju uz finansijske izvještaje objelodane informacije koje korisniku omogućavaju razumijevanje finansijskih izvještaja, kao i dodatne informacije koje nisu prikazane u finansijskom izvještaju u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Direktoru preporučujemo da obezbijedi da se:

- 4) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- 5) sistematizuje dovoljan broj stručnih radnika u skladu sa članom 14. Pravilnika o uslovima za osnivanje ustanova socijalne zaštite;
- 6) budžet Centra priprema i donosi u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske uz dosljednu primjenu ekonomske klasifikacije shodno članu 15. stav (2) Zakona;
- 7) prava zaposlenih po osnovu pripravnosti definišu pojedinačnim kolektivnim ugovorom, pravilnikom o platama i ugovorom o radu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o socijalnoj zaštiti i Pravilnik o uslovima za osnivanje ustanova socijalne zaštite;
- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o radu;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave;
- Zakon o doprinosima i Pravilnik o uslovima, načinu obavještanja; obračunavanja i uplate doprinosa;
- Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru;
- Odluka o budžetu i Odluka o izvršenju budžeta Grada Bijeljina za 2016. godinu;
- Odluka o proširenim pravima i uslugama u oblasti socijalne zaštite.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna ustanova Centar za socijalni rad Bijeljina (u daljem tekstu: Centar) je ustanova socijalne zaštite koja vrši javna ovlaštenja iz socijalne, porodične i dječije zaštite, na području grada Bijeljina. Osnivač Centra je Grad Bijeljina (u daljem tekstu: Grad). Na organizaciju i rad Centra primjenjuje se Zakon o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/07 i 109/12).

Centar je osnovan radi obezbjeđivanja i ostvarivanja prava u oblasti socijalne zaštite stanovništva utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/12 i 90/16). U sprovođenju socijalne zaštite i socijalnog rada, vrši javna ovlaštenja i obavlja stručne poslove koji su definisani članom 101. Zakona.

Prava u oblasti socijalne zaštite, realizuju se novčanim davanjima, pružanjem usluga i drugim mjerama koje se pružaju građanima (pojedincu, članovima porodice ili porodici u cjelini) koji su u stanju socijalne potrebe, te preduzimanje mjera radi sprečavanja nastajanja i otklanjanja posljedica takvog stanja.

Nadležnosti i zadaci Centra proizilaze i iz drugih zakona: Porodičnog zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 54/02, 41/08 i 63/14), Zakona o dječijoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 4/02 i 17/08), Zakona o zaštiti od nasilja u porodici („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 102/12, 108/13 i 82/15), te drugih propisa koji regulišu prava i obaveze iz ove oblasti.

Centar u skladu sa članovima 35 i 36. Zakona o dječijoj zaštiti sprovodi prvostepeni postupak i odlučuje o utvrđivanju prava iz oblasti dječije zaštite a realizaciju prava sprovodi JU Javni fond za dječiju zaštitu.

Strategijom razvoja grada Bijeljina (2014 - 2023. godine) i Planom razvoja socijalne zaštite za period 2016 - 2018. godine definisane su aktivnosti koje treba preduzeti u cilju razvijanja socijalne zaštite, poboljšanja kvaliteta života socijalne kategorije stanovništva kao i potrebna sredstava za njihovu realizaciju po kojem je u narednom periodu neophodno obezbijediti: rast budžeta Centra, izgraditi novi objekat Centra i dnevni centar za djecu sa posebnim potrebama koji će svojim prostornim i kadrovskim kapacitetima moći da pruži kvalitetnije usluge socijalne zaštite (objekat je u izgradnji), kao i izraditi projektnu dokumentaciju za izgradnju regionalnog prihvatilišta za djecu sa delikventnim ponašanjem, izraditi program podrške i brige o starim licima itd.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2016. godine Centar nije imao primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na reviziji finansijskih izvještaja Centra, s tim što su određeni procesi revidirani prilikom vršenja revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja za korisnike budžeta Grada Bijeljina za 2012. godinu (RV045-13) u kome se jedna preporuka odnosila na Centar i to: provođenje popisa imovine i obaveza u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza. Prema Izvještaju o statusu datih preporuka (IP012-15) od 29.01.2016. godine, Centar istu nije bio proveo.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine je proveden u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza – te je preporuka provedena.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija, djelatnost, organi upravljanja, njihove nadležnosti i način odlučivanja, stručna radna tijela, zastupanje i predstavljanje, te druga pitanja od značaja za rad Centra i

obavljanje djelatnosti u skladu sa propisima bliže su uređeni Statutom Centra (donesen 16.07.2013. godine sa izmjenom od 23.12.2016. godine).

Organi Centra su: upravni odbor (od pet članova) - organ upravljanja i direktor – organ rukovođenja, koje imenuje i razrješava Skupština grada na period od četiri godine uz prethodno sproveden postupak javne konkurencije.

Organizacija poslova u Centru definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (iz 2014. godine) kojim su sistematizovana 34 radna mjesta za 31 izvršioca. Za stručne radnike (diplomirane pravnike, diplomirane socijalne radnike, diplomirane psihologe, diplomirane defektologe itd.), sistematizovano je 21 radno mjesto.

Navedenim pravilnikom nije sistematizovan dovoljan broj stručnih radnika (po strukturi i broju) prema broju stanovnika u skladu sa članom 14. Pravilnika o uslovima za osnivanje ustanova socijalne zaštite ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/13).

Na dan 31.12.2016. godine u Centru su bila zaposlena 32 izvršioca, od toga je jedno imenovano lice (direktor), 28 na neodređeno vrijeme i 3 na određeno vrijeme. Ukupno je bilo zaposleno 19 stručnih radnika i direktor koji je iz reda stručnih radnika, što je i po broju i po strukturi, manje od minimalnog broja po Pravilniku.

Tokom 2016. godine u radni odnos su primljena tri lica na određeno vrijeme (zbog zamjene privremeno odsutnog radnika i zbog povećanog obima posla).

Pored navedenog, Skupština grada je na sjednici održanoj 30.06.2016. godine razriješila dužnosti imenovanog direktora a imenovala novog vršioca dužnosti direktora koji je tu dužnost obavljao do 03.10.2016. godine, kada je Odlukom Okružnog suda Bijeljina poništena Odluka Skupštine grada o razrješenju ranijeg direktora.

Sistem internih finansijskih kontrola u Centru nije definisan u skladu sa COSO modelom u kome su sadržani međunarodni prihvaćeni elementi koji su ugrađeni u standarde interne finansijske kontrole, koji definišu: kontrolno okruženje, upravljanje rizikom, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjenu sistema (monitoring).

Kontrolno okruženje i kontrolne aktivnosti su u određenoj mjeri definisane donesenim aktima, dok ostale tri komponente sistema internih kontrola nisu definisane. U primjeni su, pored pomenutih bili i interni akti: Pravilnik o radu, Pravilnik o platama zaposlenih, Pojedinačni kolektivni ugovor, Pravilnik o javnim nabavkama, interna pravila za pojedine namjene trošenja budžetskih sredstava (naknade za troškove prevoza zaposlenih, korišćenje službenih vozila, korišćenje fiksnih i mobilnih telefona itd.), Uputstvo o postupku rada Odjeljenja za porodično-pravnu zaštitu, Uputstvo o postupku rada Odjeljenja za socijalnu zaštitu i drugi akti kojima se uređuju poslovi od značaja za zakonito funkcionisanje Centra.

Kontrolni postupci u vezi sa pravima koje sufinansira Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske i poslovi u vezi sa ostvarivanjem prava iz oblasti dječije zaštite (u prvom stepenu) za potrebe Javnog fonda za dječiju zaštitu definisani su uputstvima tih institucija, što obezbjeđuje veću pouzdanost te aktivnosti Centra.

U postupku preispitivanja uslova za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite nije donesen plan provjere uslova za korišćenje određenih prava shodno članu 76. stav (2) Zakona o socijalnoj zaštiti. Stručni radnici u okviru svog opisa posla preispituju uslove koji imaju uticaj na dalje korišćenje prava, ali o toj aktivnosti nisu uspostavljene uređene evidencije.

Centar nije uspostavio odgovarajući informacioni sistem sa bazom podataka po svakom korisniku prava iz socijalne zaštite, kojim bi se obezbijedili potrebni podaci o korisnicima i omogućilo da pravila o internim kontrolama budu dostupna svim zaposlenim, da imaju jasne i precizne instrukcije o njihovoj ulozi i odgovornostima u vezi sa upravljanjem i kontrolom.

Internet stranica Centra nije organizovana na način da omogući korišćenje podataka i dokumenata predviđenih za eksternu komunikaciju i u svrhu informisanja korisnika i javnosti o aktivnostima koje provodi.

Postupci praćenja i procjene (monitoring) definisanog dijela sistema internih kontrola nisu uspostavljeni na adekvatan način, jer izvještaji da je monitoring internih kontrola obavljan nisu sačinjavani u pisanoj formi.

Na osnovu navedenog zaključujemo da uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način koji u dovoljnoj mjeri obezbjeđuje istinito i fer izvještavanje i poslovanje Centra u skladu sa nadležnom regulativom, iako se primjenom donesenih akata nastoje osigurati interne kontrole, a rizici koji mogu uticati na obavljanje osnovne djelatnosti, usklađenost poslovanja, efektivnost i zaštitu sredstava, prepoznaju i u skladu sa mogućnostima otklanjaju.

Preporučujemo direktoru, da obezbijedi da se:

- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole i**
- **sistematizuje dovoljan broj stručnih radnika u skladu sa članom 14. Pravilnika o uslovima za osnivanje ustanova socijalne zaštite.**

4. Nabavke

Planom za 2016. godinu nabavke roba su planirane u vrijednosti od 22.000 KM.

Centar je u toku 2016. godine nabavke proveo putem direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 18.390 KM. Odnose se na nabavku: računarske opreme, tonera, kancelarijskog materijala, goriva, udžbenika i školskog pribora za korisnike socijalne zaštite.

5. Priprema i donošenje budžeta

Odlukom o budžetu i Odlukom o izvršenju budžeta Grada za 2016. godine određen je budžetski okvir i dinamika doznačavanja sredstava za rad Centra.

Usvajanjem Budžeta Grada za 2016. godinu, Centru su odobrena sredstva u iznosu od 4.812.000 KM i to za: lična primanja (680.000 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (270.500 KM), tekuće doznake po osnovu socijalne zaštite (3.857.500 KM) i nabavku nefinansijske imovine u stalnim sredstvima (4.000 KM).

Prema Nacrtu finansijskog plana za 2016. godinu, budžet Centra je planiran u ukupnom iznosu od 5.005.500 KM (koliko je iznosio i budžetski zahtjev dostavljen Gradu). Po izvršenom usklađivanju, Prijedlog finansijskog plana Centra (iz novembra 2015. godine) utvrđen je u iznosu od 4.818.000 KM (smanjenje od 187.500 KM) i u tom iznosu je odobren ukupan budžet za Centar.

U Budžetu Grada nisu planirani izdaci za izmirivanje prenesenih obaveza iz 2015. godine (neizmirene obaveze zaključno sa 29.02.2016. godine za Centar su iznosile 247.010 KM), niti su Nacrtom i budžetskim zahtjevom Centra predloženi izdaci za njihovo izmirivanje.

U postupku donošenja budžeta Grada, Centru nije planiran dovoljan budžetski okvir za finansiranje plata i naknada prema stvarnom stanju zaposlenih iako su kroz procedure izrade budžetskog zahtjeva izvršili adekvatno planiranje visine potrebnih sredstava na bazi poznatih i predvidljivih parametara. Prema budžetskom zahtjevu Centra potrebna sredstva za bruto plate i naknade (prema broju zaposlenih i utvrđenim koeficijentima) iznose 766.000 KM, a u budžetu su odobrena sredstva u iznosu od 680.000 KM. Nakon usvojenog budžeta, nedostajuća sredstva su obezbjeđivana realokacijama kojima su umanjene određene pozicije rashoda i izdataka drugih budžetskih korisnika u sastavu lokalnog trezora Grada. Po tom osnovu Centru je preraspoređeno 230.180 KM, pa je ukupan budžet Centra nakon izvršenih realokacija iznosio 5.042.180 KM.

Po rješenju gradonačelnika Centru je preraspoređeno: 124.400 KM na rashode za lična primanja (plate i naknade) sa rashoda za lična primanja Gradske uprave; 104.980 KM na doznake na ime socijalne zaštite sa izdataka za nabavku opreme Teritorijalne vatrogasne jedinice i 800 KM na rashode energije sa Službe zajedničkih poslova Grada.

Interne realokacije u okviru rashoda Centra provedene su u iznosu od 50.910 KM.

Budžet Centra nije u potpunosti pripremljen, donesen i izvršavan prema ekonomskoj klasifikaciji iz Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 90/10), jer su rashodi za dio ličnih primanja zaposlenih (po osnovu pripravnosti) planirani u okviru ostalih rashoda, a rashodi po osnovu usluga javne kuhinje u

okviru rashoda za nabavku materijala za posebne namjene i rashoda po osnovu putovanja (za gorivo) umjesto u okviru doznaka - što nije u skladu sa članom 15. stav (2) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske .

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se budžet Centra priprema i donosi u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske uz dosljednu primjenu ekonomske klasifikacije shodno članu 15. stav (2) Zakona.

6. Finansijski izvještaji

Centar je budžetski korisnik Grada, čija je Glavna knjiga u cjelosti u sastavu Glavne knjige lokalnog trezora Grada. Centar nema direktnu vezu sa sistemom trezora pa sačinjene obrasce za trezorsko poslovanje dostavlja nadležnoj organizacionoj jedinici Grada koja obavlja unos podataka u sistem trezora.

Finansijski izvještaji Centra se konsoliduju sa izvještajima ostalih budžetskih korisnika koji su u uključeni u lokalni trezor i čine finansijski izvještaj za korisnike budžeta Grada.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Rad Centra i socijalna zaštita koju provodi Centar finansirani su iz javnih prihoda koji se obezbjeđuju u budžetu Republike Srpske i budžetu Grada, donacija i sponzorstva pravnih i fizičkih lica, vlastitih prihoda i drugih izvora.

U budžetu Republike - u okviru Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske obezbjeđuju se sredstva u visini od 50% iznosa za sufinansiranje prava na novčanu pomoć, dodatak za pomoć i njegu drugog lica kao i sredstva za zdravstveno osiguranje korisnika navedenih prava ukoliko nisu osigurani po drugom osnovu, a 50% sredstava po navedenim osnovama se obezbjeđuje u budžetu Grada.

Pored navedenog, u budžetu Grada obezbjeđuju se sredstva za finansiranje: prava na smještaj u ustanovama, prava na zbrinjavanje u hraniteljskim porodicama, prava na dnevno zbrinjavanje, prava na njegu i pomoć u kući, prava na jednokratnu novčanu pomoć, proširena prava u socijalnoj zaštiti, sredstava za podsticajne i razvojne programe kojima je cilj unapređivanje socijalne zaštite stanovništva, kao i sredstva za rad Centra (za lična primanja i materijalne troškove).

S obzirom da u Budžetu Grada, a time i u odobrenom budžetu Centru nisu planirani izdaci za finansiranje prenesenih obaveza iz 2015. godine u iznosu od 247.010 KM (neizmirene prenesene obaveze zaključno sa 29.02.2016. godine) Centar je iste izmirio iz raspoloživih sredstava 2016. godine, a nastale obaveze za rashode iz 2016. godine u iznosu od najmanje 238.895 KM nije izmirio do 28.02.2017. godine. Zbog toga, Centar u izvršenju budžeta za 2016. godinu nije mogao iskazati izdatke po osnovu izmirenja obaveza iz prethodnih godina, što nije u skladu sa članom 108 Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi Centra su iskazani u ukupnom iznosu od 62.529 KM od čega na opštem fondu (01) u iznosu od 44.878 KM i na fondu grantova (03) u iznosu od 17.651 KM. Iskazani su po osnovu neporeskih prihoda (31.821 KM), grantova (17.651 KM), transfera (6.462 KM) i prihoda obračunskog karaktera koji ne uzrokuju priliv gotovine (6.595 KM).

Neporeski prihodi se odnose na uplate sredstava po osnovu: učešća u troškovima smještaja korisnika (14.220 KM), refundacije bolovanja (iz doprinosa za zdravstveno osiguranje 6.423 KM i dječiju zaštitu 4.412 KM) i ostalih prihoda 6.766 KM.

Grantovi se odnose na donatorska sredstava prikupljena u svrhu opremanja i unutrašnjeg uređenja Dnevnog centra za djecu sa smetnjama u razvoju koji je u izgradnji.

Transferi jedinicama lokalne samouprave (6.462 KM) se odnose na transfer od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za finansiranje prava na podršku u izjednačavanju mogućnosti djece i omladine sa smetnjama u razvoju. Namjenska sredstva po osnovu transfera u iznosu od 1.479.782 KM doznačena od Ministarstva za sufinansiranje prava (na novčanu pomoć, na dodatak za pomoć i njegu drugog lica i za zdravstveno

osiguranje) nisu iskazana na organizacionom kodu Centra već na generalnom kodu Grada (ispravka izvršena u toku revizije u 2017. godine).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 5.043.042 KM (rashodi 5.039.092 KM i izdaci 3.950 KM), od čega se na budžetske rashode i izdatke odnosi 5.029.714 KM a na rashode obračunskog karaktera koji ne zahtijevaju odliv gotovine i kao takvi se ne planiraju i ne utiču na izvršenje budžeta 13.328 KM (rashodi amortizacije nefinansijske imovine u stalnim sredstvima).

Ukupna budžetska potrošnja veća je za 5% u odnosu na odobreni budžet, odnosno za 217.714 KM. S obzirom da nije vršen rebalans budžeta, povećana potrošnja u odnosu na odobreni budžet pokrivena je realokacijama Grada. Iskazana je po osnovu: tekućih rashoda u iznosu od 5.025.764 KM (rashoda za lična primanja, rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga, doznaka na ime socijalne zaštite) i izdataka u iznosu od 3.950 KM (nabavke računarske opreme).

Rashodi za lična primanja (bruto plate i naknade) su iskazani u iznosu od 803.387 KM i za 18% su viši u odnosu na budžetom odobrene rashode ili za 123.387 KM, što je pokriveno realokacijama sa rashoda za lična primanja Grada. Uzrok povećane potrošnje u odnosu na odobreni budžet je nastao najvećim dijelom zbog nerealnog planiranja u fazi donošenja budžeta i činjenice da Centru nisu obezbijeđena potrebna sredstva za finansiranje ličnih primanja postojećeg broja zaposlenih a dijelom i zbog povećanih troškova nastalih imenovanjem novog vršioca dužnosti direktora (nije imenovan iz reda zaposlenih) koji je funkciju obavljao u periodu jun – oktobar 2016. godine.

Kako nije zaključen poseban kolektivni ugovor za djelatnost socijalne zaštite koju obavljaju centri za socijalni rad, kao prelazno rješenje za odlučivanje o pravima i obavezama iz radnog odnosa, Centar primjenjuje odredbe Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave. Direktor je sa Sindikatom Centra zaključio Pojedinačni kolektivni ugovor, na osnovu kojeg je donio Pravilnik o platama, pa se plate i naknade zaposlenih obračunavaju i isplaćuju u skladu sa odredbama tih akata.

Izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, u članu 97, definisano je da se na prava i obaveze koje nastaju po osnovu radnog odnosa primjenjuje: „zakon koji reguliše oblast radnih odnosa, zakon koji reguliše obračun plata i drugih primanja zaposlenih u javnim službama i kolektivni ugovori“, dok je članom 1. Zakona o platama zaposlenih u javnim službama definisano da se ovaj zakon primjenjuje na zaposlene u „javnim ustanovama socijalne zaštite čiji je osnivač Republika Srpska“. S obzirom na to da je, u skladu sa odredbama člana 100. Zakona o socijalnoj zaštiti, jedinica lokalne samouprave osnivač centra za socijalni rad, ostalo je nedefinisano kojim propisom je regulisan obračun plata i drugih primanja zaposlenih u centrima za socijalni rad.

Rashodi za bruto plate su iskazani u iznosu od 534.243 KM, što je 14% više u odnosu na budžetom odobrene. Odnose se na rashode za: osnovne plate (292.091 KM), plate za vrijeme bolovanja (6.383 KM), minuli radni staž (32.879 KM), porez na dohodak (26.651 KM) i zbirne doprinose (176.239 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 269.144 KM, što je 28% više u odnosu na budžetom odobrene rashode. Čine ih: topli obrok (58.521 KM), regres za godišnji odmor (29.722 KM), zimnica (30.522 KM), ogrev (26.777 KM), troškovi prevoza na posao i sa posla (9.066 KM), jubilarne nagrade (13.592 KM), novčane pomoći zaposlenima u slučaju smrti člana uže porodice (5.028 KM) i porezi i doprinosi na naknade (95.916 KM).

Visina neto naknada iznosila je: za regres i zimnicu po 960 KM (obračun i isplata 80 KM mjesečno) a za ogrev 840 KM (70 KM mjesečno) .

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga su iskazani u iznosu od 309.797 KM i viši su za 15% ili za 39.297 KM u odnosu na budžetom odobrene. Odnose se na rashode: energije, komunalnih i komunikacionih usluga (37.506 KM), režijskog materijala (8.780 KM), materijala

za posebne namjene (69.744 KM), tekućeg održavanja (1.533 KM), putovanja i smještaja (7.346 KM), stručnih usluga (56.014 KM) i ostale nepomenute rashode (128.874 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih i komunikacionih usluga su za 14% viši u odnosu na budžetom odobrene rashode, što je pokriveno realokacijom u okviru budžeta Centra. Čine ih rashodi po osnovu: utroška energije 15.893 KM (električne energije 5.827 KM, centralnog grijanja 10.000 KM itd.), komunalnih usluga (2.367 KM), korišćenja fiksnih telefona (7.340 KM), korišćenja mobilnih telefona (586 KM), poštanskih usluga (10.465 KM) i ostalih usluga.

Rashode za materijal za posebne namjene (69.744 KM) čine rashodi za potrebe javne kuhinje. Centar provodi odabir korisnika, obezbjeđenje sredstava za nabavku roba i pripremanje obroka Grad a distribuciju obroka korisnicima Crveni krst. Pogrešno su klasifikovani na ovoj poziciji umjesto na poziciji doznaka na ime socijalne zaštite, jer se usluge javne kuhinje definišu kao vid proširenih prava iz osnova socijalne zaštite.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su iskazani u iznosu od 7.346 KM, što je za 43% niže u odnosu na budžetom odobrene rashode. Na rashode po osnovu službenih putovanja odnosi se 2.274 KM, a na rashode po osnovu utroška goriva 5.072 KM (od čega su 2.650 KM troškovi goriva za potrebe javne kuhinje). Uslovi i način korišćenja službenih automobila definisani su internim pravilnikom, čije odredbe su poštovane.

Rashodi za stručne usluge (56.014 KM) su iskazani po osnovu rashoda za usluge: finansijskog posredovanja - dostava pomoći korisnicima prava putem pošte (52.350 KM), osiguranja zaposlenih i vozila (1.778 KM) i ostalih usluga (1.886 KM).

Ostali rashodi su iskazani u iznosu od 128.874 KM, što je za 46% više u odnosu na budžetom odobrene rashode. Povećana potrošnja u odnosu na odobreni budžet je nastala po osnovu rashoda po sudskim rješenjima, pokrivena realokacijom u okviru sredstava Centra sa pozicije doznaka na ime socijalne zaštite. Čine ih rashodi za bruto naknade van radnog odnosa (57.716 KM), rashodi po sudskim rješenjima (43.355 KM); rashodi reprezentacije (2.270 KM po osnovu: ugostiteljskih usluga i interne reprezentacije 600 KM, obilježavanja manifestacija 1.303 KM i za poklone 367 KM) i ostali rashodi (25.533 KM).

Rashodi za bruto naknade van radnog odnosa se odnose na bruto naknade: članovima upravnog odbora (19.901 KM), članovima komisija (30.577 KM), po osnovu pripravnosti (5.670 KM) i po ugovoru o djelu (1.568 KM).

Naknade članovima komisija se obračunavaju i isplaćuju za rad dvije stručne komisije koje je imenovala Skupština grada: Komisije za procjenu potreba i usmjeravanje djece i omladine sa smetnjama u razvoju i Komisije za utvrđivanje sposobnosti lica u postupku ostvarivanja prava iz socijalne zaštite. Direktor Centra je sa članovima komisija zaključio ugovor o djelu i u skladu s tim su obračunati porez na dohodak i doprinos za penzijsko osiguranje.

Naknade po osnovu pripravnosti se obračunavaju i isplaćuju zaposlenim kao poseban oblik rada van radnog vremena kod kojeg zaposleni mora biti stalno dostupan da bi izvršio neodložnu intervenciju. Pogrešno su planirane i iskazane na ovoj poziciji rashoda umjesto na poziciji rashoda za lična primanja, jer se prava zaposlenih za vrijeme pripravnosti ostvaruju u skladu sa Zakonom o radu, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu shodno članu 106. Zakona o socijalnoj zaštiti.

Rashodi po sudskim rješenjima su iskazani po osnovu isplate glavnice duga (31.080 KM) i zatezne kamate zbog kašnjenja u plaćanju (12.275 KM) po pravosnažnoj presudi Okružnog privrednog suda u Bijeljini od 18.04.2016. godine na ime izmirenja obaveza prema JU Dom za lica sa invaliditetom Višegrad (za smještaj štíćenika Centra).

Preporučujemo direktoru, da obezbijedi da se prava zaposlenih po osnovu pripravnosti definišu pojedinačnim kolektivnim ugovorom, pravilnikom o platama i ugovorom o radu.

Doznake na ime socijalne zaštite su iskazane u iznosu od 3.912.580 KM što je za 1% više od planiranih, a u odnosu na prethodnu godinu su više za 9% ili za 310.510 KM. Iskazane su po osnovu prava iz socijalne zaštite realizovanih posredstvom Centra (kroz novčana davanja korisniku i pružanjem usluga) u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti (u daljem tekstu:

Zakon) i Odlukom o proširenim pravima i uslugama u oblasti socijalne zaštite („Službeni glasnik Grada Bijeljina“ broj 5/13, 15/16 i 30/16). Odnose se na doznake: korisnicima socijalne zaštite (3.315.210 KM), Fondu za zdravstveno osiguranje (205.143 KM za zdravstveno osiguranje štíćenika Centra) i pružaocima usluga socijalne zaštite (392.227 KM). Doznake korisnicima socijalne zaštite (3.315.210 KM) su iskazane po osnovu: stalne novčane pomoći, dodatka za pomoć i njegu drugog lica, podrške u izjednačavanju mogućnosti djece i omladine sa smetnjama u razvoju, zbrinjavanja u hraniteljsku porodicu, jednokratne novčane pomoći, te pomoći po osnovu proširenih prava.

Stalna novčana pomoć je iskazana u iznosu od 600.743 KM, što je za 7% više u odnosu na budžetom odobrene rashode (od 560.000 KM). Razlog za povećanje ovih troškova je rast broja korisnika ovog prava. Pravo na novčanu pomoć (prema članovima 21. do 31. Zakona), može ostvariti pojedinac ili porodica u cjelini, nesposobni za rad, koji nemaju vlastitih prihoda ili čiji su ukupni prihodi za izdržavanje ispod nivoa novčane pomoći utvrđene Zakonom, koji nemaju višak stambenog prostora, koji nemaju drugu imovinu itd.

Osnovica za utvrđivanje visine novčane pomoći u tekućoj godini je prosječna neto plata u Republici ostvarena u prethodnoj godini (za 2015. godinu je iznosila 831 KM). Visina se utvrđuje zavisno od broja članova porodice u procentu od osnovice i mjesečno iznosi:

- za pojedinaca 15% osnovice - što iznosi 124,65 KM
- za porodicu sa dva člana 20% osnovice (166,20 KM)
- za porodicu sa tri člana 24% (199,44 KM),
- za porodicu sa četiri član 27% (224,37 KM) i
- za porodice sa pet i više članova 30% (249,30 KM)

Prema izvještajima Centra, broj korisnika novčane pomoći na dan 31.12.2016. godine je 376 (u 309 slučajeva korisnik je pojedinac a za 66 je porodica).

Dodatak za pomoć i njegu drugog lica je iskazan u iznosu od 2.173.736 KM, što je na nivou budžetom odobrenih rashoda, a u ukupnim socijalnim davanjima Centra učestvuje sa 66%. Pravo na ovaj vid pomoći mogu ostvariti lica koja su potpuno ili djelimično zavisna od pomoći i njege drugog lica u zadovoljavanju osnovnih životnih i fizioloških potreba a priznaje se na osnovu nalaza i mišljenja stručne komisije (prema članovima 32. do 35. Zakona), bez obzira na socijalni status korisnika.

Visina dodatka se obračunava u procentu od prosječne neto plate ostvarene u Republici u prethodnoj godini i iznosi:

- 20 % osnovice za lica koje cjelodnevno i u potpunosti zavisi od drugog lica - što iznosi 166,20 KM a
- 10 % osnovice za lica kojem je neophodna djelimična pomoć drugog lica - što iznosi 83,10 KM.

Broj korisnika dodatka za pomoć i njegu drugog lica na dan 31.12.2016. godine bio je 1.572 (pravo u prvoj grupi ostvaruje 653 korisnika, a u drugoj grupi 919 korisnika).

Podrška u izjednačavanju mogućnosti djece i omladine sa smetnjama u razvoju je iskazana u iznosu od 17.264 KM. Pravo na ovaj vid pomoći, propisano je članovima 36 i 37 Zakona. Radi se o djeci koja pohađaju srednje obrazovanje a koja se prema stepenu oštećenja, mogu osposobiti za određena zanimanja. U toku 2016. godine, ovo pravo je koristilo troje djece za troškove prevoza do mjesta prebivališta (školu pohađaju u specijalizovanim ustanovama kojima se plaća smještaj u ustanovi) i dvanaestoro djece koji školu pohađaju u mjestu življenja u vidu naknada za troškova prevoza od kuće do škole u visini iznosa mjesečne karte.

Doznake po osnovu *zbrinjavanja korisnika u hraniteljsku porodicu* su iskazane u iznosu od 69.978 KM, što je za 30% niže u odnosu na budžetom odobrene rashode (od 100.000 KM). Pravo po ovom osnovu je propisano članovima 42 do 46 Zakona i Pravilnikom o hraniteljstvu (Službeni glasnik Republike Srpske broj: 27/14). Ugovorom između Centra i hranitelja (u skladu sa članovima 19. i 20. Pravilnika), hranitelju je utvrđeno pravo na:

- naknadu za rad (obračunava se po korisniku i iznosi 25% od prosječne neto plate u Republici ostvarene u prethodnoj godini) - što iznosi 207,75 KM i

- naknadu za troškove izdržavanja korisnika u iznosu od 60% od prosječne cijene usluge u tekućoj godini za korisnika smještenog u ustanovu socijalne zaštite čiji je osnivač Vlada Republike Srpske - što iznosi 390 KM.

Visina naknade se umanjuje za iznos vlastitih prihoda koje ostvaruje korisnik prava, pa se ukupna naknada hranitelju na teret Centra kretala od 300 KM do 596,25 KM.

U toku 2016. godine četrnaestoro djece je bilo smješteno kod 12 hraniteljskih porodica i troje odraslih lica kod dvije porodice.

Jednokratne novčane pomoći su iskazane u iznosu od 88.607 KM i najčešće su odobravane u svrhu liječenja, nabavke lijekova, hrane, plaćanja troškova električne energije i komunalnih usluga i sl.

Doznake pružaocima usluga socijalne zaštite (392.227 KM) su iskazane po osnovu: smještaja šticenika u ustanovama socijalne zaštite, pomoći u kući i pomoći po osnovu proširenih prava (plaćanje troškova za struju, komunalnih usluga itd.).

Doznake po osnovu smještaja šticenika u ustanovama socijalne zaštite su iskazane u iznosu od 325.863 KM. Sredstva po ovom osnovu obezbjeđena su najvećim dijelom iz budžetskih sredstava Grada, a manjim dijelom iz sredstava korisnika ili obveznika izdržavanja. Pravo na smještaj u ustanovu u 2016. godini ostvarilo je 51 lice (13 djeca i 38 odrasli) na osnovu ugovora o smještaju koje je Centar zaključio sa ustanovama.

Cijenu smještaja korisnika, određuje Republika i ista se kreće od 650 KM do 725 KM mjesečno u zavisnosti od psihofizičkog stanja korisnika. Centar obezbjeđuje i novčana sredstva za lične potrebe u vidu džeparca licu koje je bez prihoda u iznosu od 5% od cijene smještaja.

Doznake socijalne zaštite po osnovu proširenih prava su iskazana u iznosu od 468.407 KM (396.013 KM je iskazano na poziciji doznaka a 72.394 KM na poziciji rashoda za nabavku materijala i rashoda goriva po osnovu troškova javne kuhinje). Realizovana su u skladu sa Odlukom o proširenim pravima i uslugama u oblasti socijalne zaštite (u daljem tekstu: Odluka) po osnovu: prava na naknadu za smještaj u vlastitu porodicu (308.083 KM); obezbjeđenja ogreva za korisnike novčane pomoći (34.875 KM); subvencionisanja komunalnih troškova (15.872 KM); nabavke udžbenika i školskog pribora (15.000 KM); pomoći u zbrinjavanju korisnika novčane pomoći (14.865 KM) i ostalih vidova pomoći (7.318 KM).

Naknada za smještaj u vlastitu porodicu (308.083 KM) je vid podrške porodicama koje u svom domaćinstvu imaju lica koja ispunjavaju uslove za smještaj u ustanovu socijalne zaštite, a to pravo ne koriste. Iskazana je za 51% više ili za 104.083 KM u odnosu na budžetom odobrene rashode (od 204.000 KM) zbog uvećanja naknade po Odluci Skupštine grada od 02.06.2016. godine. Odlukom iz 2013. godine visina naknade je definisana u iznosu 20% od cijene smještaja u ustanovi socijalne zaštite, a po Odluci iz 2016. godine iznosi 40% (sa primjenom od 01.08.2016. godine). Skupština grada je 02.12.2016. godine tu Odluku stavila van snage.

Usklađivanje visine naknade za smještaj u vlastitu porodicu (član 11. Odluke) potrebno je izvršiti na početku svake godine nakon što Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske utvrdi mjesečnu cijenu usluga za smještaj korisnika u ustanove socijalne zaštite. Međutim, Centar nije na početku 2016. godine izvršio usklađivanje visine naknade, već je primijenjena osnovica iz ranijih perioda, pa je zbog toga isplaćena naknada do avgusta 2016. godine bila niža od naknade koju je trebalo obračunati i isplatiti korisnicima. Naknada se isplaćuje mjesečno, a pravo na istu u 2016. godine je ostvarilo 141 lice.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Ukupna imovina Centra (finansijska i nefinansijska u stalnim sredstvima) iskazana je u iznosu od 276.074 KM bruto vrijednosti, 116.364 KM ispravke vrijednosti i 159.710 KM neto vrijednosti.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima (proizvedena stalna imovina i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi) iskazana je u iznosu od 247.412 KM bruto vrijednosti, 116.364 KM ispravke vrijednosti i 131.048 KM neto vrijednosti.

Proizvedenu stalnu imovinu iskazanu u iznosu od 243.453 KM bruto vrijednosti, čine:

- stambeni objekti bruto vrijednosti 108.042 KM i ispravke vrijednosti 18.997 KM (namijenjeni za privremeno zbrinjavanje korisnika socijalne zaštite) i
- oprema (motorna vozila, kancelarijska oprema, računarska oprema itd.) bruto vrijednosti 135.411 KM i ispravke vrijednosti 97.367 KM.

Nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi čini računarska oprema u iznosu od 3.959 KM.

Finansijska imovina je iskazana u iznosu od 28.662 KM po osnovu gotovine u blagajni (4.227 KM), kratkoročnih potraživanja (17.973 KM) i finansijskih i obračunskih odnosa između budžetskih jedinica (6.462 KM po osnovu transfera).

Kratkoročna potraživanja se u cjelosti odnose na potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja po osnovu refundacija iz doprinosa za zdravstveno osiguranje. Za dio potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeća u iznosu od najmanje 11.550 KM na dan 31.12.2016. godine nije izvršena korekcija i nisu klasifikovana kao (sumnjiva i) sporna potraživanja u skladu sa članom 64. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 127/11).

Preporučujemo direktoru, da obezbijedi da se potraživanja na dan bilansiranja procijene sa stanovišta njihove naplativosti u skladu sa članom 64. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj.

6.2.2. Obaveze

Obaveze Centra na dan 31.12.2016. godine su iskazane u ukupnom iznosu od 1.228.344 KM po osnovu kratkoročnih obaveza i dugoročnih razgraničenja.

Kratkoročne obaveze (1.198.603 KM) čine: obaveze prema zaposlenim za bruto plate i naknade (145.782 KM), obaveze iz poslovanja (414.721 KM), obaveze za doznake na ime socijalne zaštite (638.191 KM).

U periodu 01.01 - 28.02.2017. godine su izmirene obaveze u iznosu od 959.800 KM, a preostali dio obaveza u iznosu od 238.895 KM, koji se odnosi na: obaveze za porez i doprinose na plate i naknade (31.182 KM za decembar); obaveze prema dobavljačima (78.557 KM); obaveze prema ustanovama u kojima su smješteni štićenici Centra (108.650 KM); obaveze za bruto naknade za rad ljekarske komisije (19.306 KM) i obaveze za bruto naknade Upravnog odbora u iznosu od 1.200 KM- izmiren je do kraja 2017. godine.

Obaveze za lična primanja se odnose se na obaveze za bruto plate za novembar i decembar 2016. godine (86.634 KM) i obaveze za bruto naknade i ostala lična primanja zaposlenih (59.148 KM).

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze prema: dobavljačima (79.240 KM), ustanovama u kojima su smješteni štićenici Centra (304.957 KM); fizičkim licima 25.141 KM (naknade članovima upravnog odbora, ljekarskoj komisiji, ugovori o djelu) i obaveze za porez i doprinose na teret poslodavca (5.382 KM).

Obaveze za doznake na ime socijalne zaštite su iskazane u iznosu od 638.191 KM po osnovu doznaka na ime pomoći građanima, zdravstvenog osiguranja i drugih pomoći. Izmirene su u cjelosti u periodu 01.01 - 28.02.2017. godine.

Dugoročno razgraničeni prihodi su iskazani u iznosu od 29.741 KM po osnovu neamortizovane vrijednosti imovine stečene bez naknade.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Trajni izvori sredstava iskazani su u iznosu od 49.078 KM po osnovu zemljišta koje je bilo u posjedu Centra u periodu kada su formirani izvori, koje je isknjiženo zbog prodaje (20.537 KM) i zbog prenosa vlasništva na Grad (28.541 KM).

6.3. Vanbilansna evidencija

Centar nema iskazanu imovinu i obaveze koja bi trebala imati tretman vanbilansne evidencije u skladu sa članom 86. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U skladu sa članom 63. Zakona o socijalnoj zaštiti, Centar ima pravo na nadoknadu sredstava isplaćenih na ime ostvarenih prava, od korisnika socijalne zaštite koji u vlasništvu imaju imovinu u vidu nepokretnosti (kao i od lica koja su po zakonu dužna da učestvuju u izdržavanju korisnika) u slučaju da otuđi nepokretnu imovinu ili u slučaju njegove smrti (iz ostavinske mase). Po tom osnovu Republička uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove – Područna jedinica Bijeljina je u korist Centra provela upis zabilježbe potraživanja na nepokretnostima u vlasništvu korisnika socijalne zaštite po osnovu priznatih prava na novčanu pomoć, smještaja u ustanovu ili zbrinjavanja u hraniteljsku porodicu.

Centar nema uređenu evidenciju o svim izvršenim upisima zabilježbe potraživanja, niti informaciju o istim u formi izvještaja, osim što je u svakom pojedinačnom predmetu po korisniku odloženo rješenje o upisu zabilježbe potraživanja. Informacije o toj potencijalnoj imovini nisu objelodanjene u Obrazloženju uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS-JS 19 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragraf 105).

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama objelodane u skladu sa MRS-JS 19 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

6.5. Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje

Obrazloženja uz finansijske izvještaje nisu sastavljena u skladu sa MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i odredbama člana 57. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 16/11), jer ne pružaju dovoljno informacija koje korisniku omogućavaju razumijevanje finansijskih izvještaja, kao i dodatne informacije koje nisu prikazane u finansijskom izvještaju, kao npr.:

- nisu objavljene osnovne informacije o izvještajnom entitetu – osnivanje, nadležnost, organizacija, ostali opšti podaci;
- zakonsko-pravni osnov pripremanja izvještaja (zakonski i podzakonski propisi);
- nisu data detaljnija objelodanjivanja vezana za najznačajnije rashode i poseban osvrt na uzroke značajnih razlika u odnosu na plan i prethodne godine, osim onog što je uglavnom vidljivo iz obaveznih obrazaca;
- informacije o potencijalnoj imovini (tačka 6.4.).

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se u obrazloženju uz finansijske izvještaje objelodane informacije koje korisniku omogućavaju razumijevanje finansijskih izvještaja, kao i dodatne informacije koje nisu prikazane u finansijskom izvještaju u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS.

Revizijski tim:

Slobodanka Milović, s.r.

Nevena Mališanović, s.r.